

Tractatvs De Pensionibvs Ecclesiasticis

Tonduti, Pierre François de

Lugduni, 1671

Cap. LVI. Obtinens beneficium incompatible non potest super illo quod prius obtinebat pensionem sibi reseruare, sed purè, & sine conditione illud dimittere tenetur si secundi beneficij possessio sit ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98356](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98356)

CAPVT LVI.

ARGVMENTVM.

OBTINENS beneficium incompatible, non potest super illo, quod prius obtinebat, pensionem sibi reservare: sed purè, & sine conditione dimittere tenetur, si secundi beneficii possessio sit pacifica, & nulla sit lis super titulo beneficii: nec sufficit quod sit super fructibus. Exceptio quando dicatur oriri ex ventre Literarum non expeditarum: sed huiusmodi exceptionem non prodesse mercatori in forma Camera obligato, iuxta mentem Rotæ: quod explicatur. Extinctionem pensionis per procuratorem factæ contra formam mandati, aut illâ non observatâ, non suffragari. Pensionem triplicatam autoritate Papæ factam, esse validam. Simulatio pensionis ex quibus colligatur.

SVMMARIVM.

- 1 Si pensio sit reservata cum clausula, dummodo remaneant quinquaginta Rectori: & illa verè non remaneant; pensio est nulla, nec resignanti hoc casu datur regressus ad beneficium resignatum.
- 2 Retinens duo beneficia incompatible, utroque privatur ipso iure: Ideo non habet titulum coloratum, & pensionem petere non potest.
- 3 Ad hoc ut quis retinere possit beneficium incompatible occasione litis, illa debet esse super titulo, & non super fructibus.
- 4 Lis dicitur esse super titulo beneficii, si Tertius pretendat illud sibi deberi non tanquam conferendum, sed tanquam collatum.
- 5 Exceptiones quæ ex sola productione Literarum resultant, sunt admissibiles.
- 6 Reus non tenetur proponere exceptionem, quæ ex ipsa actione resultat: & n. 8.
- 7 Conductor bonorum Ecclesiæ ad sex annos sub beneplacito Apostolico, illo non obtento, rectè excipit: etiam in summariissimo possessorio.
- 9 Exceptio quæ oritur ex ventre sententia, illius impedit executionem, licet requiratur altior in indaginem.
- 10 In quocunque Iudicio admittitur exceptio quæ oritur ex eodem instrumento.
- 11 Quando gratia est conditionalis, exceptio defectus conditionis dicitur procedere ex ventre gratia.
- 12 Regula de non iudicando iuxta formam supplicationis, virum inveniunt fideiussorem pensionis ad retardandam executionem.
- 13 Rota Romana iudicavit contra fideiussorem propter facultates Auditoris Camera: quod tamen explicatur num. 14. quo casu procedere possit.
- 15 Regula, de non iudicando iuxta formam supplicationis, non habet locum in provisionibus factis in partibus Infidelium.
- 16 Extinctio facta per procuratorem, non servata forma mandati, est nulla.
- 17 Confessio procuratoris quod receperit summam contentam in mandato, non sufficit, nisi ad hoc habeat speciale mandatum.
- 18 Procuratoris ad resignandum renocatio est valida, nisi facta fuerit postquam procurator legitime exequi coeperit mandatum.
- 19 Pensio triplicata fieri potest coram Papâ, & illius exemplum adest.
- 20 Pensio dicitur simulata, si reservata fuerit nepoti

resignantis, cui statim retrocessio eiusdem beneficii facta fuit.

- 21 Sola vicinitas actuum regulariter non inducit presumptionem confidentia.
- 22 Non est illicitum habere intentionem, ut pensio nepoti aut consanguineo resignantis reservetur, etiam in terminis Bullæ Pij IV. & V.
- 23 Ex actuum vicinitate non presumitur simonia, quando agitur de duobus actibus invicem non proportionatis, quod exemplo declaratur.
- 24 Si agatur de actibus eodem die factis coram eodem notario & testibus, presumitur confidentia si illi duo actus sint invicem proportionati.
- 25 Resignatio cum reservatione pensionis annullatur, nec non ipsa pensio, si resignatarius non capiat possessionem beneficii resignati antequam aperta sit Regalia.
- 26 Virum pensio cum resignatione annulletur per superuenientem aperturam Regalia, si possessio capta fuerit per procuratorem, & non personaliter.
- 27 Regalia durat, quamvis novus Episcopus, non per se possessionem Episcopatus apprehenderit, sed per procuratorem: Varia ad hoc sententia referuntur.
- 28 Quando quis apprehendit possessionem per procuratorem propter legitimum impedimentum, perinde beneficium dicitur plenum, ac si illa fuisset personaliter capta.

DECIMANONA exceptio proponitur adversus intentatum Regressum ad Ecclesiam parochialem, quam possessor reservata pensione resignaverat, propter solutionis defectum: cui pensionario resignanti sub reservatione pensionis resignatarius opposuit pensionem esse nullam duplici ex capite; Primo, quia pensio reservata fuerat cum conditione, vel modo, dummodo centum remaneant pro Rectore, quod non fuerat iustificatum, nec pensionarius erat in possessione exigendi, & consensus fuerat limitatus per illam clausulam, dummodo remaneant, &c. Ideo cum non probata verificatione illius conditionis pensio sit nulla, non potest dari Regressus resignanti, nisi quatenus pensio esset nulla ex alio capite, quam ex illa clausula, cum quæ approbatus fuerat, & acceptatus resignatarii consensus. † Secundo, quia licet ipse resignans adeptus fuisset aliam Ecclesiam incompatible, veluti Canonicatû, & sic dimiserit Parochialem primo loco per eum possessam, dimissio facta fuit in vim decreti in provisione Canonici-

eratus apppositi, quod Parochialem intra duos menses dimittere teneretur, alias tam primum quam secundum beneficium vacaret ipso iure: & cum dimissio facta non fuisset intra tempus in decreto præfixum, infectus erat titulus, & possessio; & sic non poterat petere Regressum, cum titulo saltem colorato careret; ita decusum apud Mantice.

3 decif. 316. † ubi insuper fuit dictum non ob stare quod allegabatur, resignantem Parochialem non fuisse obligatum dimittere primum beneficium intra duos menses, quia eius possessio non erat pacifica propter litem desuper intentatam: hoc enim verum fuisset, si lis esset intentata super titulo beneficii; cum tamen intentata fuisset dumtaxat super fructibus illius: non enim dicitur beneficium litigiosum nisi Tertius illud petat tanquam suum, nec sufficit quod illud petat tanquam sibi debitum, vt in decif. 45. in 2. part. huius Operis. † Et quod petat tanquam sibi collatum, non autem tanquam conferendum. Addent. ad Greg. decif. 305. n. 6. & 7.

5 Vigesima exceptio respicit illam, quæ oritur ex ventre Literarum: tales autem sunt omnes exceptiones, quæ non aliunde aut extrinsecus obveniunt, sed comprobantur manent ex sola Literarum productione, & inspectione; tunc enim actioni inest exceptio quando non potest deduci actio in iudicio, quin etiam simul deducatur exceptio: ex notatis per Bartol. in l. lecta, n. 21. ff. si cert. petat.

6 † ubi dicit, quod si actore pactum producente, exceptio inest ex parte Rei, non est necesse quod reus illam proponat; quia cum insit in ipsa actione, non est necesse quod extrinsecus proponatur, adinstar pacti incontinenti apppositi in stipulatione, quod non est necesse vt proponatur per Reum: & ita loquitur Rota post tractatum Pacifici de Sal. ut in interdict. decif. 263. n. 2. † Huius doctrinæ exemplum afferri potest, etiam si ageretur de summarissimo possessorio in conductore, qui conduxerat sub beneplacito Sedis Apostolicæ, cum conductio bonorum Ecclesiæ facta fuisset ad sex annos; cum tamen ex constitutione Pauli II. inter Extravagantes, de reb. Eccl. non alien. non possit excedere triennium; nec obtentum fuerit beneplacitum Apostolicum, hoc casu cum exceptio simul oriatur ex ventre contractus, & ex sola illius lectura probetur, deneganda est conductori manutentio: vt fuit decusum apud Postum decif. 215. n. 6. & per totam decisionem: † & quod illa exceptio quæ oritur ex ventre Literarum sortiatur effectum, etiam si non opponatur à Parte, vltra Bartolum superius citatum probat Bald. in d. lecta, n. 13. ff. si certum petatur: DD. in cap. exceptionem, de except. & maxime Abb. n. 14. versic. & tunc aut inerat. Burat. decif.

9 151. n. 7. † Et exceptio quæ oritur ex ventre sententiæ, illius executionem retardat, etiam si requireret altiore indaginem. Surd. consil. 186. n. 22. Ruin. cons. 22. n. 9. lib. 1. Iafon in §. actionum, num. 128. Instit. de actionib. Rota decif. 209. num. 3. part. 6. recent. quod bene explicat D. Archiepiscopus Argellus in tract. de acquir. possess. quæst. 2. artic. 7. num. 21.

10 & seqq. secundum Impressionem Lugdunens. m. † Et regula generalis est quod in omni iudicio semper admittitur exceptio quæ provenit ab eodem instrumento: vt post Bald. Felin. & alios dicit Rota in Laurentiana prædy 8. Aprilis 1592. coram Gypso, inserta apud Marchesan. de commiss. tom. 1. fol. 755. Seraphin. post plures alios decif. 430. num. 5. & decif. 980. num. 13. † tunc autem dicitur exceptionem resultare ex ventre gratiæ pensionis, quando gratia est conditionalis, quia actor tunc debet gratiam in

Sanleger. de Pensionib.

primis verificare; alioquin illius probatio reiicitur ad petitorium: idem Seraphin. decif. 664. n. 4.

Vigesima prima exceptio concernit mercatorem; 14 qui se obligavit soluere pensionario liberè, & si ne aliqua exceptione: contra quem dum hæredes Pensionarij defuncti agerent ad solutionem pensionum decursarum in vita eorum authoris, mercator opposuerat exceptionem Literarum non expectatarum; eaque de causa prætendebat se non teneri ad solutionem pensionis; quia sicut illa exceptio competebar Titulari qui erat principalis debitor, iuxta decisionem 44 apud Gregor. ita & isti mercatori, qui dumtaxat nomine fideiussorio reperiatur obligatus, & actoribus obstabat Regula Cancellariæ 26. de non indicando iuxta formam supplicationis, & sic pro mercatore fuerat decusum vt in decif. 392. part. 1. recent. † Sed tamen postea 13 Rota in eadem causa, rebus maturiori cum deliberatione consideratis, recessit à prima resolutione, propter auctoritatem Auditoris Cameræ, illiusque facultates, quibus illi conceditur vt procedere possit de facto executivè, nullo iuris ordine servato: vt in decif. 446. ead. part. 1. recent.

De cuius primæ decisionis reuocatione ego dubito, 14 cum verum sit quod sicut pensionarius non poterat cogere Titularem, cuius obligatio nulla erat, nec executionem merebatur, Litteris non expeditis, ita nec obligatio fideiussoria, quæ subsistere non potest si principalis deficiat; nisi forsitan dicamus, quod mercator iste soluens propter vim præcepti Auditoris Cameræ, possit deinde solutionem repetere conditione indebiti, interim tamen soluere cogatur animo repetendi: † Aduertendo 15 tamen, quod regula illa Cancellariæ, de non indicando iuxta formam supplicationis, non habet locum in illis qui promoti sunt in partibus Infidelium, cum pro similibus beneficiis nulla soluatur Annata: Put. decif. 18. de pensionib.

Vigesima secunda exceptio est si pensionario agenti 16 excipiat, eius procuratorem consensum præstitisse extinctioni pensionis: hæc enim exceptio sufficit ad impediendum pensionarium, illumque repellendum à limine iudicii; dummodo tamen procurator adimpleverit omnia contenta in mandato, & processerit iuxta formam illius: vnde si mandatum factum fuerit alicui, vt consentire possit cassationi pensionis, ita tamen vt eius principali solverentur omnes termini decursi, & quod sibi solverentur scuta 1300. si constet de consensu procuratoris, & non constet de receptione terminorum decursorum, nec de solutione 1300. scutorum, pensio nihilominus peti poterit, quamvis procurator confessus fuerit, summam 100. scutorum fuisse solutam: † quia confessio procuratoris non 17 præiudicat domino, nisi ad hoc fuisset illi datum speciale mandatum: Bart. in l. 2. §. crediti. m. ff. si certum petatur: & ibi omnes DD. cum pluribus quos citat & sequitur Seraphin. decif. 1987. n. 4. & 5.

Eadem ratione, si Cardinalis, aut alius dederit 18 mandatum alicui ad consentiendum pensioni super beneficio, in euentum quo ipse Cardinalis ius sibi competens in dicto beneficio cederet, qui procurator consensum præstet in Cancellaria, ex quo Cardinalis cessit reservato sibi Regressu, quæ cessio cum esset inualida, quia facta fuerat absque reservatione Regressus, Principalis reuocavit constitutionem procuratoris, ideo fuit dubitatum de validitate pensionis: quia reuocatio non videbatur facta re integra; & præterea facta fuerat in Camera, & nõ in Cancellaria, nec in loco ubi procurator

O 3 consen

consenserat, vt probauimus in nostris *Quest. benefic. 26. n. 11.* Tamen fuit decifum illum consensum procuratoris non valere, cum fuisset praestitus contra formam mandati; quia procurator consenserat quod pensio esset imposita, casu quo Cardinalis cederet, & sic adiecta conditione quae non erat appositae in eius mandato, & ante tempus facta fuerat executio mandati, quo non poterat procurator vti antequam ipse Cardinalis cederet: atque ita decifum fuit apud Crescent. *decif. 5. de procurat.* quae alias est *decifio 105.*

19 Vigesima tertia exceptio est, si agatur de pensione triplicata, quae tamen exceptio non nocet Pensionario, si omnia bene exposita fuerint Summo Pontifici, & non constet aliunde de confidentia; veluti si Thomas resignauerit in fauorem Hieronymi, & deinde Hieronymus in fauorem Gregorij, non censetur factus aliquis actus prohibitus, ex quo pensio annullari possit: quia auctoritas Summi Pontificis, resignationem, & pensionum reservationes validas reddit: vt fuit decifum apud Verall. *decif. 314 part. 2.*

20 Vigesima quarta est exceptio simulationis: si enim resignatio non fuerit vera, sed simulata, ad effectum vt referretur pensio nepoti ipsius resignantis, & beneficium sic pensionem grauatam ipsi resignanti statim retrocedatur, huiusmodi resignatio cum retrocessione censetur facta confidentialiter, & ideo pensio nulla est; sicut dicitur de solutione momentanea in *l. qui sic soluit, ff. de solut.* nam ex eo quod agitur de pensione reseruata in fauorem nepotis ipsius resignantis, & beneficium sic oneratum statim fuit retrocessum ipsi resignanti, praesumitur hoc fuisse factum in fraudem ad conuolundam pensionem, quae alias sine causa difficilius obtineri potest, vt fuit decifum in *Rotina pensionis, 15. May 1588 coram l'ambro.* apud Marchesan. *de commiss. tom. 1. pag. 571 num. 58. versic.*

21 tum etiam quia resignatio: quauis alias actuum vicinitas non esset sufficiens, si sola esset, ad arguendam simoniam, vel confidentiam, Paris. *de 22. confid. cap. 51. num. 14. & seqq.* nec est prohibitum quod quis habeat intentionem reseruandi pensionem consanguineo, si hoc non deducat in pactum, & sub beneplacito Apostolico, Felin. in *cap. ad audientiam 31. num. 3. versic. quod autem, de rescript.* Cassador. *decif. 2. de simonia, Rota decif. 166. num. 4. part. 2. recent.* Rebuff. *de pacific. possess. num. 245. versic. non tamen est simonia:* Sanch. *consil. moral. lib. 2. cap. 3. dubit. 36. num. 12.* vbi dicitur, quod si quis sibi, vel fratri, aut alicui consanguineo beneficium aut pensionem conferri legitima auctoritate, si digni sint, procuret, nulla hoc casu committitur simonia, nec aliud erimen, *cap. qui Episcopatum, 18. quest. 1. & ibi Gloss. & DD.* idque etiam in terminis Bullae super confidentiis, auctoritate Pij IV. & V. concessae; vt notat Paris. *de confid. quest. 1. num. 20.*

23 Sed ista non nocent decifioni praedictae; siquidem distinguendum est vtrum inter diuersos actus eodem die factos, ad sit proportio vnus ad alterum; an vero non sint actus proportionabiles: exemplum huius secundi casus est in casu quo Franciscus qui Canonicatum possidebat, pomeridianis horis locauerat fructus beneficij cuidam Gomezio de Quintauilla, pretio tamen moderato, cum maturinis horis fecisset mandatum ad consentiendum Coadiutoriae in fauorem ipsius Gomezij; cumque opponeretur adesse simoniam propter actuum vicinitatem & correpectiuitatem, nihilominus fuit decifum non probari sufficienter simoniam: quia

mandatum Coadiutoriae fuerat factum sine aliqua relatione ad arrendamentum: & e contra, arrendamentum potuit fieri sine relatione ad mandatum Coadiutoriae; quia mandatum potuit fieri maturinis horis sine vlla cogitatione arrendamenti, & arrendamentum vespertinis horis ex noua & superuenienti vtriusque personae conuentione, ideo non debet ex his capi sinistra interpretatio: immo potius legitima & iusta: ad *l. merito, & ibi DD. ff. pro soc. DD. in cap. in praesentia, de probat.* At verd in primo casu, quando inter vtrumque actum adest proportio, oritur ex eo praesumptio confidentiae, & ideo in casu superius allato, in quo cessio, & retrocessio euidenter facta fuerat ad fines conseruandi pensionem in fauorem nepotis illius qui resignauerat, quae alioqui non fuisset valida in praedictum successorum, tanquam sine causa facta, recedat decifum simulationem praesumi; quae praesumptio est sufficiens ex se ad annullandam pensionis reservationem, propter coniunctionem & proportionem materialium, quae connexionem habent ad inuicem: & sic fuit decifum apud Mohed. *decif. 3. de simonia, de qua etiam mandatorum correpectiuitate agit Rota decif. 82. n. 1. lib. 1. part. 3. diuers.* In quo tamen casu Partes fuerunt exculatae a simonia, propter reseruatum beneplacitum Papae.

Vigesima quinta exceptio consistit in eo, quod licet quis fuisset prouisus de beneficio, vel pensione super eo, tempore quo Regalia nondum erat aperta, vt pote quod Episcopus loci Ordinarius nondum erat vita functus; tamen prouisus de beneficio pensione grauato non acceperat possessionem illius beneficij nisi post mortem Episcopi, & sic tempore apertae Regaliae; quae exceptio in Gallia sine dubio admittenda est, quia Regaliae locus est etiam in casu resignationis, vt probauimus in nostris *Questionib. benefic. tom. 1. part. 2. cap. 3. §. 13. num. 16.* Atqui beneficium dicitur vacare in Regalia, si prouisus possessionem non apprehendat nisi post mortem Episcopi, & sic post apertam Regalia, siquidem Regaliae locus est, quoties prouisus ante mortem Episcopi & aperturam Regaliae possessionem non apprehendit, cum sufficiat, quod tempore apertae Regaliae beneficium vacet de iure, vel de facto; Forget. *du droit de Regale, num. 10. in fine, & num. 11.*

Ceterum maior est difficultas, dum resignatarius, idemque pensionis debitor accepit quidem possessionem, sed non realiter per se, sed tantum per procuratorem, vtrum hoc casu beneficium dicatur plenum, cum possessio capta fuerit ante aperturam Regaliae, cui locus non est nisi beneficium sit vacans quoad titulum, aut quoad possessionem? Ratio dubitandi petitur ex eo, quod quando Episcopus mortuus est, aut alio modo Sedes Episcopalis vacat, aperitur Regalia, & durat donec prouisus de Episcopatu apprehenderit realem, actualem & corporalem possessionem, per se, & non per procuratorem, & iuramentum fidelitatis, aliaque praestiterit, de quibus per nos actum est dicto *cap. 3. §. 13. num. 21.* Ergo eodem modo videtur, quod si beneficium reperitur vacans de facto tempore Regaliae, vt pote quod prouisus ceperit quidem possessionem, sed non per se ipsum, immo per procuratorem, illud beneficium dicatur adhuc vacans de facto; & potiora sint hoc casu iura Regaliae, & sic pensio reseruata per prouisum subsistere non possit, sicut prouisio principalis nulla est: & hanc sententiam tueretur

Louet.

Tract. de Pensionib. Eccl. Cap. LVI. 163

Louet. ad regul. de publicand. resign. n. 133. dicens, imputandum ei, qui tantum per procuratorem possessionem est adeptus, cum possit in propria persona; quia leges Regaliorum prouidere debuit.

Sed tamen videtur concludendum, quod capta beneficij possessione per procuratorem, beneficium satis dicatur plenum, & non vacans, ad hoc ut excludatur Regalista; quia satis dicitur plena possessio, quia capta fuit per procuratorem specialiter deputatum: & sic cum hoc casu beneficium non esset vacans, nec de iure, nec de facto, propter apprehensam possessionem, videtur dicendum non esse locum Regiæ prouisioni. Charond. resp. 11. & probatur per text. in cap. accedens 24. de prabend. ubi quod Clericus absens potest per alium de beneficio sibi collato inuestiri, & quod meo nomine

possidetur, ego possidere videor: l. quod meo, ff. de acquir. possess. & hanc sententiam posteriorem tueretur Bultus in tract. regaliū, privileg. 1. n. 8. versio tamen hodie.

Quidquid tamen sit de hac controuersia, cuius hodie decisio expectatur à Consilio Regio, hoc certum est, quod possessio habetur pro capta, quando prouisus habuit legitimum impedimentum, ut non caperet possessionem per seipsum; veluti propter infirmitatem, aut aliam legitimam causam: Forget. du droit de Regale, num. 9. versio. toutes fois quand il y a.

Reliquæ exceptiones, quas proponit Gigas in quest. 100. vel superiùs aliis in locis explicatæ sunt, vel nihil ferè habent quod speciale sit in hac pensionum materia.

CAPVT LVII.

ARGVMENTVM.

EXTINCTIONEM pensionis gratuitam solo Partium consensu fieri posse: si autem pecunia interueniat, Pontificis requiri auctoritatem. Idemque de pensionis reductione statuendum est: sed si fiat gratuito, & pensio sit loco alimentorum, debet interuenire Magistratus decretum. Quando autem pensio dicatur constituta loco alimentorum. Et in quibus casibus fortiaur naturam contractus, vel ultimæ voluntatis. In iis quæ contractus naturam induunt locus est penitentiæ re integra, & tales dicuntur, quamuis præstitus fuerit paruus consensus. Iuramento autem adhibito, non est opus decreto Magistratus. Et quæ sint pensiones habentes causam onerosam, & quæ lucratiam, illæque quibus cum clausulis concedantur.

SVMMARIVM.

- 1 Extinctio pensionis gratuita fieri potest ex solo Partium consensu, sed si fiat interueniente pecunia, necessaria est Summi Pontificis approbatio.
- 2 Pensionis extinctio quæ sit anticipatis aliquot annorum solutionibus, indiget Pontificia auctoritate.
- 3 Regressus potest cassari solo Partium consensu coram Notario & testibus; quia hoc tendit ad fauorem Ecclesiæ.
- 4 Cessio beneficij debet fieri in manibus Superioris.
- 5 Reductio pensionis eisdem regitur regulis quibus extinctio, circa requisitam Pontificis auctoritatem.
- 6 Extinctio pensionis fauorabilis est, & illius impedimenta odiosa.
- 7 Extinctio pensionis voluntaria & gratuita vtrum fieri possit sine auctoritate & decreto Magistratus.
- 8 Pensio vti plurimum assignatur loco alimentorum.
- 9 Super alimentis futuris transactio non valet sine decreto.
- 10 Quod locum habet, quando alimenta debentur ex ultima voluntate: vt infra n. 15.
- 11 Pensiones à Pontifice concessæ videntur induere naturam ultimæ voluntatis.
- 12 Quemadmodum legatum, ita & ius illius, qui pensionis est debitor, non statim amittitur ob non solutionem, dummodo illa fiat intra tempus arbitrio boni viri æstimandum.
- 13 Quibus ex clausulis dignoscatur pensionem reseruata esse loco alimentorum.
- 14 Vtrum verum sit pensiones induere naturam vlti-

marum voluntatum, & quando, & quis inde resultet effectus.

- 15 Super alimentis debitis ex contractu transigi potest sine decreto, secus si ex ultima voluntate: quæ distinctio duplici ratione comprobatur, reiecta contraria sententia.
- 16 Eadem resolutio locum habet in alimentis quomodolibet causa mortis relictis, etiamsi causa conditionis implenda.
- 17 Item locum habet quando alimenta debentur quidem ex contractu, sed originem ducunt ex testamento, vel a'ia ultima voluntate.
- 18 Pensiones ex causa resignationis reseruata induunt naturam contractus innominati.
- 19 In pensionibus ille, qui ex parte sua adimpleuit, potest re integra panitere aduersus eum qui perfectè non adimpleuit ex parte sua.
- 20 Qui solum paruū præstitit consensum super pensioni, non dicitur perfectè adimpluisse, quia hic consensus est dumtaxat quedam præparatio actus futuri.
- 21 Consensus præstitus per resignantem facit ut pensio contractui equiparetur.
- 22 Pensio quæ non Motu proprio, sed in vim reservationis resultantis ex resignatione fuit concessa, potest gratis extinguì sine decreto.
- 23 Pensiones Motu proprio Pontificis reseruata assumunt naturam ultimæ voluntatis.
- 24 Pensio aliter quàm ex consensu Partium reseruata, extingui potest sine decreto, quando non habet causam alimentorum.
- 25 Remissio pensionis etiam causa alimentorum reseruata, firmatur iuramento.
- 26 Alimentorum iure sanguinis debitorum remissio non firmatur iuramento.